

Kam s vysloužilými pneumatikami?

5.12.2023 - Radek Janoušek, David Hrabina | PROTEXT

Pneumatiky lze bezplatně odevzdat v nejbližším místě zpětného odběru pneumatik bez ohledu na to, kde jste předtím danou pneumatiku koupili.

Za likvidaci pneumatiky už jste totiž zaplatili při jejím nákupu. A toho by bylo škoda nevyužít. S vyhledáním nejbližšího místa pro odevzdání pneumatik vám **pomůže aplikace Kam s ním?** Najdete v ní mapu s cca 1 000 místy zpětného odběru, která v České republice odpadní pneumatiky přebírají. Díky spolupráci s provozovatelem míst zpětného odběru pneumatik, firmou GREEN Logistics CZ s.r.o. je většina z nich doplněna o otevírací dobu a dokonce i fotografii odběrného místa, což občanům odevzdání vysloužilých pneumatik usnadní.

"Za černými skládkami pneumatik totiž většinou není zlý úmysl, ale především neznalost. Mnoho řidičů totiž stále neví o místech, kde mohou pneumatiky zdarma odevzdat. Vézt je do lesa je přitom paradoxně složitější, než předání k recyklaci třeba při cestě do práce," říká Radek Janoušek ze spolku Uklidme Česko. "To byl také jeden z důvodů, proč jsme spouštěli aplikaci KAMsNIM.cz, kde naleznete odběrná místa nejen na pneumatiky, ale prakticky na vše, čeho se potřebujete zbavit a celkem mapa projektu obsahuje už na 110 000 takových míst," dodává.

Zpětný odběr

Jak je možné, že jste za likvidaci pneumatiky už zaplatili? Pneumatiky jsou od roku 2016 součástí zpětného odběru podle tehdejšího zákona o odpadech (185/2001 Sb.). Od počátku roku 2021 se pak zpětný odběr pneumatik řídí zákonem č. 542/2020 Sb. o výrobcích s ukončenou životností (pneumatiky viz hlava IX). Jejich výrobci a prodejci je proto od vás musí bezplatně převzít. Provozovatel místa zpětného odběru může odmítnout převzít ke zpětnému odběru pneumatiku s ukončenou životností pouze v následujících případech:

Ministerstvo životního prostředí k tomu na svých webových stránkách uvádí:

"V případě, že budete chtít využít některé z uvedených míst zpětného odběru a budete odmítnuti nebo se setkáte s problémy při provedení zpětného odběru ze strany provozovatele místa, zašlete, prosím, podnět na ředitelství České inspekce životního prostředí. V případě dotazů se můžete obracet na odbor odpadů MŽP (katerina.dostalova@mzp.cz)".

Časté dotazy

Pneumatiky odevzdávejte průběžně, nejlépe ihned po přezutí na nové "gumy". Pokud byste odevzdávali více kusů na jednom sběrném místě, mohou Vás z důvodu naplněné kapacity odmítnout.

V tomto případě se jedná o odpadní pneumatiky (stejně jako například u pneumatik nalezených při dobrovolnických úklidech), které do zpětného odběru nepatří. Je potřeba kontaktovat některou z odpadních společností a domluvit se s nimi na svozu.

Nepatří (stejně jako třeba pásy ze stavebních strojů a minibagrů).

Složitější než se zdá

Pneumatika na první pohled vypadá jako kus gumy (odborněji pryže). Ve skutečnosti je však její složení mnohem komplikovanější. Největší část pneumatiky (cca 40 %) opravdu tvoří pryž ze směsi

přírodního a syntetického kaučuku. Každá pneumatika dále obsahuje ocelové a textilní výstuže. Překvapivé může být i množství sazí, kterých je v pneumatikách až k 30 %. Dalšími složkami jsou antioxidanty, změkčovadla, síra a vulkanizační činidla. Poměr zastoupených látek a složení se liší podle typu pneumatiky.

Recyklace

S pneumatikami obecně je při recyklaci potíž. Jejich zpracování totiž stojí víc, než je hodnota surovin, které z nich lze získat. I proto můžeme být rádi za zákon o zpětném odběru, který výrobce nutí se starými pneumatikami ekologicky naložit.

Častým údělem starých pneumatik je jejich energetické využití. To znamená, že se z rozdrčených pneumatik stane palivo do pecí. Tuna pneumatik se co do energie rovná 1,25 tuny spáleného uhlí. Jejich pálení probíhá za přísných podmínek, aby nedošlo k překročení limitů emisí. Množství emisí z pneumatik bývá však stejné či nižší než při pálení uhlí.

Pneumatiky, které nejsou určeny k energetickému využití, jsou rozebrány na ocelové a gumové součásti. Ocel je přetavena a znovu použita v hutním průmyslu. Z gumy vzniká drčením gumový granulát, který má mnohá další využití.

Dětská hřiště, protihlukové stěny i boty

Část gumového granulátu lze opět použít při výrobě nových pneumatik, či dalších součástí aut jako jsou blatníky a koberečky. Často po granulátu také chodíme. Jsou z něj vyráběny měkké povrchy dětských či sportovních hřišť, nebo je přidáván do asfaltu. Navíc po něm neběhají jen lidé, ale například i zvířata ve výbězích. Mnoho firem také přichází s inovativními nápady, jak granulát z pneumatik využít. Například postavit z nich protihlukové stěny u silnic, k výrobě nábytku či bot.

ČTK ke zprávě vydává obrazovou přílohu, která je k dispozici na adrese <https://www.protext.cz>.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/kam-s-vyslouzilymi-pneumatikami/2449797>